

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 15 MAJA 1938 ROKU

A 1255 II

ZJAZDY I KONGRESY

Rok bieżący charakteryzuje się większą niż zwykle ilością polskich i międzynarodowych manifestacji chemicznych.

Od dnia 15 maja odbywa się w Rzymie międzynarodowy Kongres Chemiczny, połączony z bieżącymi pracami Międzynarodowej Unii Chemicznej. Kongresy te, zwoływane co parę lat przed wojną, zostały wznowione Kongresem w Madrycie, odbytym niemal bezpośrednio przed wojną domową w tym kraju. Obecny Kongres rzymski zbiera oficjalne delegacje kilkudziesięciu krajów pozaeuropejskich i europejskich, a wśród nich również polską delegację. Udział Polaków w Kongresie rzymskim jest dość liczny, zarówno jeśli chodzi o skład osobowy delegacji, jak o ilość referatów przekraczającą dwadzieścia. Przewodniczącym polskiej delegacji jest p. Prof. Dr. Wojciech Świątosławski, Minister Oświaty, a w skład delegacji wchodzi z ramienia Związku Przemysłu Chemicznego pp.: Inż. Feliks Wiślicki, Dr. Józef Landau, Inż. Edmund Trepka.

W końcu czerwca r. b. odbędzie się w Wilnie IV Zjazd Chemików Polskich, połączony z obchodem setnej rocznicy śmierci Jędrzeja Śniadeckiego. Zjazd ten — jak już sygnalizowaliśmy — będzie nosił nieco odmienny od poprzednich charakter, gdyż punkt ciężkości obrad ma być położony na posiedzenia plenarne, gdzie wygłoszone zostaną krótkie monograficzne referaty, poświęcone postępowi nauki i techniki chemicznej w ostatnich latach. Ponawiamy wezwanie do tych fabryk chemicznych, które jeszcze nie złożyły ofiar na cele organizacji Kongresu, o możliwie najspieszniejsze zadeklarowanie i wpłacenie odpowiednich sum. Ponadto — zwracamy uwagę na konieczność możliwie licznej obecności Zjazdu i zgłaszania referatów.

Wreszcie ostatnia dekada września r. b. przynosi Kongres Chemii Przemysłowej, który tym razem odbędzie się w Nancy. Kongresy te, organizowane przez francuskie Towarzystwo Chemii Przemysłowej, odbywają się co roku i noszą cechy zjazdów międzynarodowych, poświęconych omówieniu bieżących zagadnień i postępów w przemyśle chemicznym.

Jak widać z powyższego przeglądu, rok 1938 da możliwość nie tylko wszechstronnego zapoznania się z postęпами nauki i techniki chemicznej, ale również osobistego zbliżenia chemików i działaczy przemysłowo-chemicznych różnych krajów świata. Nie ulega bowiem wątpliwości, że jednym z naczelných zadań podobnych manifestacji jest stworzenie możliwości bezpośredniego kontaktu między ludźmi, pracującymi na tym samym wprawdzie terenie, ale pod różną szerokością geograficzną — a wskutek tego nie znających się często osobiście. Zjazdy dają okazje zadzierzgnięcia albo utrwalenia węzłów znajomości czy zgoła przyjaźni, tak bardzo ułatwiających współpracę na każdym terenie.

Jeżeli chodzi o zamierzenia na rok nadchodzący, to projektowane jest zwołanie w roku 1939 Kongresu Chemii Przemysłowej, połączonego z II Zjazdem Inżynierów Chemików — do Warszawy. Sprawa ta będzie jeszcze szczegółowo przez nas omówiona we właściwym czasie; już teraz jednak uważamy za niezbędne zasygnalizować, że wstępne prace przygotowawcze są w toku i należy mieć nadzieję, że Kongres ten — o charakterze międzynarodowym — pozwoli na utrwalenie stosunków między polskimi a obcymi chemikami.

REGLAMENTACJA PRZYWOZOWA

Ministerstwo Przemysłu i Handlu poleciło podać do wiadomości przedsiębiorstw, importujących towary z zagranicy, następujący komunikat:

W związku z obserwowanym wzrostem zbędnego pośrednictwa między bezpośrednio zainteresowanymi a aparatem administracji handlowej w odniesieniu do spraw reglamentacji przywózowej i wywózowej, biorąc pod uwagę, że:

1) bezpośrednio zainteresowani stają się niejednokrotnie przedmiotem wyzysku ze strony narzucającej swoje usługi i trudniącej się zawodowo pośredniczeniem,

oraz

2) efekt usług oddanych przez pośredniczącego pozostaje identycznym z tym, jakoby miał miejsce przy załatwianiu przez bezpośrednio zainteresowanego, nadmiar zaoszczędzając mu jednocześnie nieprodukcyjnych kosztów z tytułu tego pośredniczenia,

— Ministerstwo Przemysłu i Handlu zleca Izbom Przemysłowo-Handlowym i Organizacjom, którym powierzono sprawowanie jakichkolwiek funkcji w zakresie reglamentacji przywózowej - wywózowej, poczynienie wszelkich kroków, mających na celu drogą bezpośredniego kontaktu z zainteresowanymi, wyeliminowanie występowania w cudzym imieniu.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu sądzi, iż dla osiągnięcia powyższego byłoby wskazanym powiadomienie Izb Przemysłowo-Handlowych i właściwych Organizacji o niezbędności poinformowania zainteresowanych co do szkodliwości pośrednictwa oraz ustalenie dni i godzin, w których zainteresowani będą załatwiani w sprawach reglamentacji przywózowej i wywózowej. Poinformowanie o powyższym zainteresowanych winno nastąpić przez ogłoszenia wywieszane w lokalach, zajmowanych przez biura Rady Handlu Zagranicznego, Izb i Organizacji oraz za pośrednictwem prasy.

Przy tej okazji i w tym samym trybie należy przypomnieć zainteresowanym, że mogą oni, w wypadkach usprawiedliwionych szczególnymi okolicznościami sprawy, w każdym jej stanie, zwracać się bezpośrednio do Ministerstwa Przemysłu i Handlu codziennie w dniach urzędowania, w godzinach od 10-ej do 12-ej, przy czym we własnym interesie winni się zgłaszać osobiście.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu wyjaśniło, iż celem umożliwienia odmrożenia należności polskich eksporterów w Hiszpanii, pochodzących głównie z bieżących dostaw nasion buraków, zachodzi potrzeba zwiększenia przywozu z Hiszpanii.

Ponieważ Hiszpania między innymi towarami dopuszcza do wywozu do Polski w drodze rozrachunku piryty, które dotychczas były przywożone za dewizy via Londyn lub Paryż, przeto, w celu uniknięcia zbędnych wydatków dewizowych, Ministerstwo Przemysłu i Handlu prosi o zawiadomienie zainteresowanych importerów o

konieczności nabywania piryków hiszpańskich w rozrachunku.

Rozrachunek dokonywany jest przez Polskie T-wo Handlu Kompensacyjnego, które może postawić do dyspozycji importerów około zł. 800 tysięcy (30.000 £. angielskich), pochodzących z polskiego eksportu do Hiszpanii i tam zablokowanych.

WPLATY NA CELE ORGANIZACYJNE IV ZJAZDU CHEMIKÓW POLSKICH W WILNIE

W numerze 5 z dnia 1 marca b. r. i numerze 7 z dnia 1 kwietnia b. r. „Wiadomości Przemysłu Chemicznego” opublikowaliśmy pierwsze listy ofiarodawców i wpłacone sumy przez przedsiębiorstwa chemiczne na cele zjazdowe. Listy obejmowały następujących ofiarodawców: Tomaszowską Fabrykę Sztucznego Jedwabiu, Sp. Akc. „Polski Roche”, Sp. Akc. Zakł. Chem. w Częstochowie, Zjedn. Zakł. Mat. Wyb. i Azotu, Fabrykę Przędzy i Tkanin Sztucznych „Chodaków” Sp. Akc., Sp. Akc. „Azot”, Zw. Przemysłu Perfumeryjnego, Tow. Przetw. Drzewn. „Jarot”, T-wo Zakł. Chem. „Strem” Sp. Akc., Zakłady Solvay w Polsce.

W czasie do dnia 15 maja b. r. wpłynęły dalsze sumy, które poniżej ogłaszamy:

Nitrat Sp. Akc.	zł.	130.—
Boryszew Sp. Akc.	„	130.—
Lignoza Sp. Akc.	„	1.000.—
Schicht Sp. Akc.	„	1.000.—
Zw. Koksowni	„	1.000.—
Dr. Wander Sp. Akc.	„	100.—
Motor Sp. Akc.	„	135.—
Boruta Sp. Akc.	„	1.000.—
Karpiński i Leppert	„	60.—
Eksploatacja Fabryk Ceraty Sp. Akc.	„	205.—
K. Zawadzki i S-ka	„	100.—

Wobec bliskiego terminu Zjazdu, który ma się odbyć w okresie 29 czerwca — 3 lipca 1938 r. Komitet Organizacyjny apeluje o jaknajszysze wpłacanie zadeklarowanych sum.

Wpłaty należy dokonywać na konto czekowe Związku Przemysłu Chemicznego w P. K. O. Nr 12.369. Zebrane przez Związek sumy są przekazywane do Polskiego Towarzystwa Chemicznego.

INFORMACJE EKSPORTOWE

Rozpoczęte zostały rokowania handlowe z Rumunią i Węgrami. Postulaty wywózowe przemysłu chemicznego, zgłoszone do Ministerstwa Przemysłu i Handlu i Komitetu Traktatowego — zakomunikowane zostały również przedstawicielom Komitetu w delegacjach do rokowań.

Dania. Następujące produkty wprowadzone zostały na listę towarów, przy przywozie których nie jest wymagane przedstawianie zaświadczeń dewizowych: celulozoid, mączka kostna, smoła drzewna, terpentyna.

Estonia. Wskutek wejścia w życie układu z Polską obniżone zostały cła (w ramach kontyngentów niskocelnych) na rośliny lekarskie i materiały wybuchowe i zapalcze.

Państwowy Instytut Eksportowy organizuje udział firm polskich w Kanadyjskiej Wystawie Narodowej w Toronto w czasie od 26 sierpnia do 10 września r. b.

W omawianej ekspozycji bierze udział co najmniej kilkanaście państw. Polska nie brała dotychczas udziału w żadnej wystawie na tamtejszym terenie. Z Kanadą posiadamy traktat handlowy z klauzulą największego uprzywilejowania, jak również należy dodać, że kraj ten nie stosuje żadnych ograniczeń dewizowych czy kontyngentowych, mimo zaś tych ułatwień posiadamy z Kanadą bilans handlowy ujemny. Stworzenie w roku ubiegłym Wicekonsulatu Handlowego w Montrealu oraz coraz większe zrozumienie, jakie wykazują firmy krajowe w opracowywaniu tego chłonnego rynku było powodem, że ujemne saldo naszego bilansu handlowego z Kanadą uległo dalszej redukcji.

W tych warunkach niewątpliwie jak najliczniejszy udział firm polskich w Wystawie w Toronto i zaznajomienie przez to bezpośrednio tamtejszych importerów z jak najszerszym wachlarzem naszych towarów jest ze wszechmiar wskazane.

Instytut postanowił nie obciążać firm biorących udział w Wystawie żadnymi kosztami, poza tymi, jakie będą związane z przygotowaniem odpowiednich kolekcji oraz przesłaniem ich do firmy spedycyjnej w Warszawie.

Firmy zainteresowane udziałem w Wystawie proszone są o porozumienie ze Związkiem (tel. 529-69).

KRONIKA

Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi ogłosiła konkurs na opracowanie podręcznika „Materiałoznawstwo Włókiennicze”. Warunki konkursu są do otrzymania w łódzkiej Izbie Przemysłowo-Handlowej, Łódź, Al. Kościuszki 34.

Laboratorium Przemysłu Żywnościowego przy Związku Izb Przemysłowo-Handlowych wydało pracę pod tytułem „Przydatność tubek cynowanych jako opakowania”, pióra Dr D. J. Tilgnera i Mgr. Z. Koniecznego.

Z uwagi na interesujący materiał zawarty w tej broszurze oraz pionierski charakter pracy w języku polskim — broszura zasługuje na rozpowszechnienie i zapoznanie się z nią wszystkich fabryk chemicznych, używających tub cynowanych.

Nakładem wydawnictwa „Bezpieczeństwo i Higiena Pracy” wydana została broszura p. t. „Bezpieczeństwo i higiena spawacza”. Broszura

zasługuje na uwagę i rozpowszechnienie we wszystkich fabrykach, w których prowadzone są jakiegokolwiek prace spawarskie. Broszura jest do nabycia w administracji wydawnictwa, Warszawa, Polna 40.

Powstało w Warszawie nowe biuro powiernicze dla przemysłu, handlu i finansów „Pehaef”, które za główny cel postawiło sobie współdziałanie w organizacji przemysłu w „C. O. P-ie”. Biuro to udziela wszelkich informacji dotyczących budowy obiektów fabrycznych i zakupu terenów, stara się o kredyty na rozbudowę i uruchomienie zakładów przemysłowych oraz wykonywa wszelkie inne funkcje biur powierniczych. W początkach czerwca biuro „Pehaef” urządza wycieczkę do Centralnego Okręgu Przemysłowego dla osób interesujących się rozbudową przemysłową „COP-u”. Członkowie Związku Przem. Chem. zechcą nas zawiadomić o ew. chęci wzięcia udziału w wycieczce do dnia 24 b. m.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Nr 30 z dnia 30 kwietnia r. b. ogłoszone zostały pod poz. 263 — 267 Ustawy z dn. 23 kwietnia 1938 o ratyfikacjach: układu płatniczego polsko-francuskiego, przedłużenia umowy gospodarczej polsko-niemieckiej, protokołu taryfowego polsko-norweskiego, polsko-szwajcarskiego i polsko-rosyjskiego.

W Dz. Ust. Nr 30 z dnia 30 kwietnia ogłoszone zostało pod poz. 271 nowe Rozporządzenie o zniżkach celnych, zastępujące Rozporządzenie obowiązujące do dn. 30 kwietnia r. b. Nowe Rozporządzenie nie różni się w zasadzie od dotychczasowego, obejmując nadal 3 wykazy zniżek celnych, stosowanych za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu, albo na podstawie zaświadczeń Izb Przemysłowo-Handlowych, albo wreszcie działających automatycznie.

Rozporządzenie obowiązuje do dn. 31 października 1938, a wydane uprzednio zezwolenia na zniżki celne obowiązują nadal, jeżeli nowe Rozporządzenie obejmuje poprzednie zniżki celne.

ECHA

* Na posiedzeniu Grupy Fabryk Chemiczno-Farmaceutycznych, zrzeszonych na terenie Związku Przemysłu Chemicznego, dokonany został wybór władz Grupy, zgodnie z przepisami regulaminu, który został zastosowany do zmienionych przepisów nowego statutu Związku.

W wyniku dokonanych wyborów — jednomyślnie powołano na przewodniczącego Grupy p. Dr. Stefana Otolskiego, dyrektora Sp. Akc. „Ludwik Spiess i Syn”, a na wice-przewodniczącego p. Mgr. Ferdynanda Więckowskiego, dyrektora Sp. Akc. „Motor” i członka Zarządu Związku Przemysłu Chemicznego. Wybór dokonany został na okres dwuletni.

CENY NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW CHEMICZNYCH W/G NOTOWAN DOMU HANDLOWEGO
B. NEUFELD, WARSZAWA, Leszno 54.

	Cena w zł. za 100 kg.		
Alun chromowy	67.50	Kreda chem. czysta	48.—
Alun krystaliczny i mielony	48.—	Kwas borny	170.—
Antichlor kryst.	39.—	Kwas szczawiowy	165.—
Antimonium crud. w kawałkach	165.—	Litopon 30%	76.—
Antimonium crud. w proszku	200.—	Minia ołowiana	110.—
Asfalt Gilsonit	70.—	Minia żelazowa min. 80%	80.—
Azotat baru	150.—	Nadboran sodowy	350.—
Barwniki anilinowe — ceny i katalogi na żądanie		Nadmanganian potasu	300.—
Błękit Milori i Paryski	650.—	Nitrobenzol	450.—
Biel cynkowa	65.—	Octan kobaltu	1200.—
Biel ołowiana	130.—	Octan ołowiu	165.—
Biel tytanowa	150.—	Oleina	200.—
Boraks kryst. i w proszku	78.—	Olej rycynowy med.	225.—
Boran manganu	330.—	Pumeks w kawałkach	60.—
Braunsztyń	75.—	Pumeks w proszku	38.—
Chlorek baru	65.—	Sadza ameryk. Carbon-Black marki „Witco” — ceny konkurencyjne.	
Chlorek cynku w proszku 98/100%	125.—	Salmiak mielony	115.—
Chlorek wapna	40.—	Salmiak w kaw. subl.	200.—
Dwuchromian potasu	135.—	Siarczan kobaltu	750.—
Dwuchromian sodu	115.—	Siarczan magnezu (sól gorzka)	21.—
Dwusiarczyn sodu bezwodny 60/62%	65.—	Siarczan miedzi	15.—
Fenol	310.—	Siarczan żelazowy	72.—
Fosforan sodu trójzasadowy	75.—	Siarka mielona i w laskach	35.—
Fosfor czerwony	600.—	Talcum 3/0	19.—
Glejta angielska w proszku	130.—	Talcum 5/0	23.—
Glin metaliczny w proszku	550.—	Talcum 6/0	29.—
Grafit angielski w łuskach i w proszku	130.—	Tanina 92%	700.—
Hydrosulfit	280.—	Węglan magnezu w cegiełkach	240.—
Kalafonia	75.—	Węglan magnezu w proszku	125.—
Kamfora w taflach	715.—	Węgiel aktywowany odbarwiający do olejów	150.—
Kaolina w kaw. i w proszku	15.—	Ziemia okrzemkowa	35.—
Klej kostny	150.—	Żelazocjanek potasowy	320.—
„ skórnny	220.—	Żelazocjanek sodowy	250.—

Ceny powyższe są cenami hurtowymi i należy rozumieć je za 100 kg. loco skład Warszawa wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWORCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne:

- „Przemysł Chemiczny Boruta” Sp. Akc. Zgierz. Telefony bezp. z Łodzią Nr. 195-96, 195-97, 195-98. Adres teleg. „Boruta-Zgierz”. Przedstawicielstwa: Łódź, Piotrkowska 177, tel. 192-12. Warszawa, Żórawia 29 m. 1, tel. 808-09. Warszawa, Piusa XI Nr. 3 m. 8, tel. 838-78. Bielsko, Grażyńskiego 60, tel. 21-57. Białystok, Gen. Pierackiego Nr. 38, tel. 11-08. Częstochowa, 1-a Aleja Nr. 14, tel. 17-80. Kraków, Smoleński Nr. 34, tel. 163-36. Poznań, Stowackiego 36, tel. 63-39.
- „Wola Krzysztoporska” Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.
- Zakłady Chemiczne w Winnicy, S. A. Winnica, poczta Henryków k/Warszawy, tel. 1-a podm. 17. Biuro sprzedaży: Inż. Oskar Gross. Łódź, Gdańska 81, tel. 186-12.

Chlorek wapna [bielący:

- „Elektryczność”, Akc. Tow. Warszawa, Czackiego 6, tel. 634-44.

Chlorek wapnia (CaCl₂):

- „Zakłady Solway w Polsce”, Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Dwuchromian potasu i dwuchromian sodu, sól glauberska kalc:

- „Wysoka” Tow. Fabryk Portl. Cem. Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka Nr. 7, fabryka w Wrzosowej, p-ta Częstochowa 4. Wyłączna sprzedaż: D/H Maurycy Luxemburg. Warszawa, Senatorska 28/30, tel. 600-10.

Farmaceutyczne przetwory:

- „Ludwik Spiess i Syn”, Sp. Akc. Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.
- „Fr. Karpiński Spółka Akcyjna”, Warszawa, Wolność 9, tel. 11-06-00.

Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:

- „Strem”, Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.
- „Schicht-Lever” Przem. Tłuszcz. Sp. Akc., Warszawa, Nowy Zjazd 1, telefony 605-77, 605-99.

Gumowe artykuły techniczne:

- „Wolbron”, Sp. Akc. Warszawa, Leszno 15, tel. 11-06-81.
- „Piastów” Zakł. Kauczukowe Sp. Akc., Warszawa, Złota 35, tel. 333-49.

Jedwab sztuczny:

- „Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu”, Sp. Akc. Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
- „Chodaków” Fabryka przędzy i tkanin sztucznych, Sp. Akc., poczta Sochaczew. Tel. Sochaczew 81.

Karbid:

- „Elektryczność”, Akc. Tow. Warszawa, Czackiego 6, tel. 634-94.

Klej kostny i skórnny:

- „Strem”, Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Kwaśny węgiel sodowy (bicarbonat):

- „Zakłady Solway w Polsce”, Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Oleina zwierzęca:

- „Strem”, Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Olej kopytkowy:

- „Strem” Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Olej kostny:

- „Strem” Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Siarczek węgla:

- „Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu”, Sp. Akc. Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Stomka i [włosie]wiskozowe:

- „Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu”, Sp. Akc. Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Soda amoniakalna, krystaliczna i kaustyczna:

- „Zakłady Solway w Polsce”, Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Soda kaustyczna:

- „Elektryczność”, Akc. Tow. Warszawa, Czackiego 6, tel. 634-94.

Sól glauberska krystaliczna oraz kalcynowana, odwodniona.

- „Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu” Warszawa, Wilcza 9a, tel. 8-75-39.

Stearyna:

- „Strem”, Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego” bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14.

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI

Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11.